

ZARZĄDZENIE NR 0050.39.2021
WÓJTA GMINY LIPIE

z dnia 27 maja 2021 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy Lipie

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 713 z późn. zm.) oraz uchwały Nr XLV/427/2014 Rady Gminy Lipie z dnia 23 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Lipie,

Wójt Gminy Lipie
zarządza, co następuje:

§ 1. Przedmiotem konsultacji są projekty uchwał Rady Gminy Lipie:

1) w sprawie nadania nazwy ulicy położonej w miejscowości Parzymiechy, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,

2) w sprawie zmiany nazwy ulicy położonej w miejscowości Parzymiechy, która stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Konsultacje zostaną przeprowadzone w terminie od dnia 27 maja 2021 r. do 10 czerwca 2021 r.

§ 3. Konsultacje mają zasięg ogólnogminny.

§ 4. 1. Przedmiotowe konsultacje społeczne prowadzone będą w formie zbierania pisemnych opinii i uwag mieszkańców na druku formularza, stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 5. 1. Opinie i uwagi do przedmiotu konsultacji można składać:

a) w formie papierowej: pocztą na adres: Urząd Gminy Lipie, ul. Częstochowska 29, 42-165 Lipie lub osobiście w Urzędzie Gminy Lipie,

b) w formie elektronicznej na adres e-mail: o.kowalska@uglipie.pl w terminie określonym w §2 na formularzu stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

2. Opinie i uwagi złożone po upływie terminu zakończenia konsultacji nie będą uwzględniane w toku procedury legislacyjnej nad konsultowanymi projektami uchwał.

§ 6. Informacje o prowadzonych konsultacjach społecznych są dostępne na stronie internetowej gminy Lipie www.lipie.pl, w zakładce *Aktualności*, w Biuletynie Informacji Publicznej, w zakładce *Inne-Komunikaty* oraz na oficjalnym profilu *Facebook* gminy Lipie.

§ 7. Wyniki konsultacji mają charakter opiniodawczy i nie będą wiążące dla organów gminy.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Lipie

Bożena Wieloch

-PROJEKT-

**UCHWAŁA NR XXXV/...../2021
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 2021 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy położonej w miejscowości Parzymiechy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. W miejscowości Parzymiechy nadaje się nazwę ulicy dotąd bezimiennej- **ul. płk. Adama Nadachowskiego.**

§ 2. Lokalizacja ulicy o której mowa w § 1 uwidoczniła na załączniku graficznym do niniejszej uchwały.

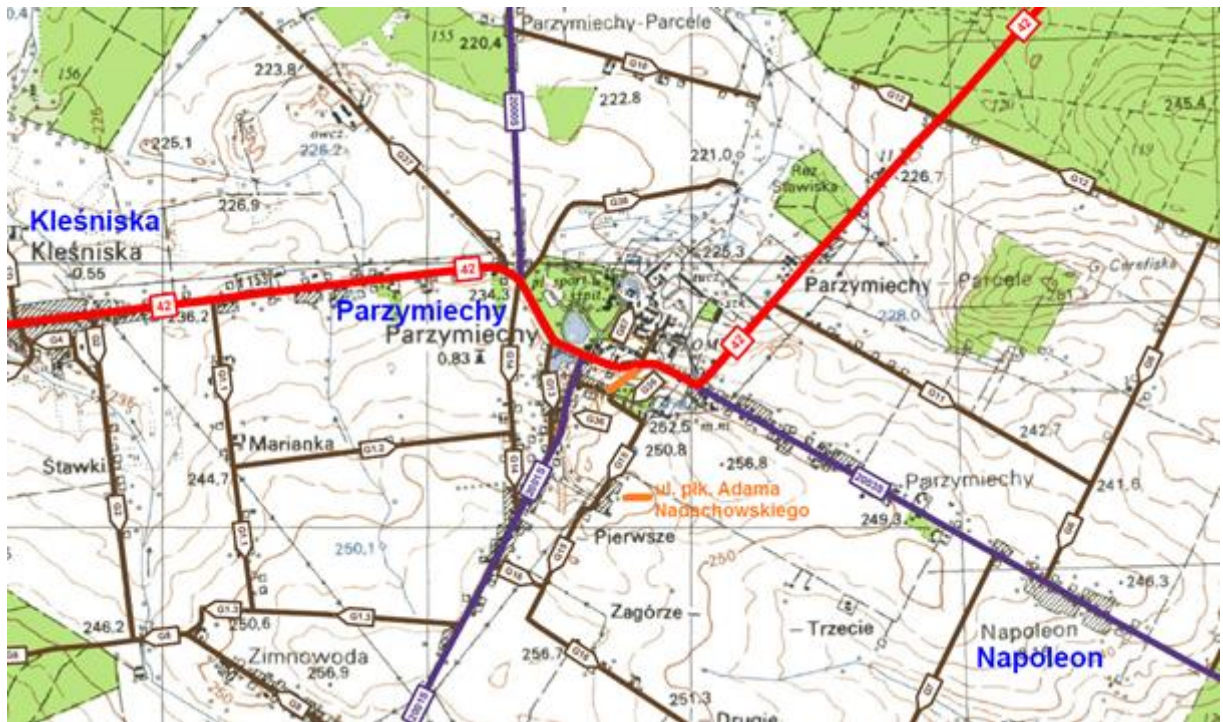
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

Załącznik do uchwały Nr XXXV/...../2021
Rady Gminy Lipie
z dnia 2021 r.

Uzasadnienie

historyczno-merytoryczne

Nazwanie ulicy w Parzymiechach imieniem pułkownika dyplomowanego Adama Nadachowskiego jest elementem działań podjętych w celu upamiętnienia tej postaci – dziś nie dość szeroko znanej, choć mającej wpływ na kluczowy moment lokalnej historii: na walkę 83 Pułku Strzelców Poleskich z niemieckim najeźdźcą.

Postać płk. Adama Nadachowskiego

Pułkownik dyplomowany Adam Tadeusz Nadachowski urodził się 20 października 1894 roku w Stanisławowie (obecnie Iwano-Frankiwsk na Ukrainie) w rodzinie polskich nauczycieli. Podczas I wojny światowej walczył m.in. w Legionach Polskich, a później – po dostaniu się do niewoli rosyjskiej, skąd zdołał zbiec na zachód Europy – w Armii Hallera. W późniejszej wojnie polsko-bolszewickiej dowodził batalionem piechoty i pełnił obowiązki dowódcy pułku. W czasie pokoju od 1922 roku był słuchaczem Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie, uzyskując w 1924 roku dyplom i stanowisko asystenta, a później wykładowcy tej uczelni. W opinii współczesnych: oficer z szeroką fachową wiedzą. Od 1932 roku został zastępcą dowódcy 68 Pułku Piechoty we Wrześni. W 1936 roku objął dowództwo 83 Pułku Strzelców Poleskich w Kobryniu. W stopniu pułkownika od 1938 roku. 1 września 1939 roku dowodził obroną Parzymiech, prowadzoną przez 83 Pułk Strzelców Poleskich. Poległ 9 września 1939 roku w bitwie pod Jeżowem (koło Łodzi). Został pochowany w Skierniewicach. Kawaler szeregu odznaczeń wojskowych, w tym dwukrotnie *Virtuti Militari* (w 1921 roku i pośmiertnie w 1939 roku).

Zasadność upamiętnienia poprzez nadanie nazwy ulicy

Główną przesłanką do nadania ulicy w Parzymiechach nazwy upamiętniającej płk. Adama Nadachowskiego są dokonania tej postaci istotne z lokalnej perspektywy tej miejscowości.

1) Płk Adam Nadachowski jako dowódca 83 Pułku Strzelców Poleskich dowodził obroną Parzymiech i okolicy przed nieprzyjacielskimi wojskami niemieckimi już w pierwszych godzinach wojny 1 września 1939 roku. Dobrze wypełnione zadanie bojowe, wyznaczone przez wyższe dowództwo do realizacji w rejonie Parzymiech i polegające na rozpoznaniu sił nieprzyjaciela i osłanianiu pozycji głównych sił dywizji za Wartą, a następnie także zaplanowane i skutecznie odejście z Parzymiech za Wartę, to zasługująca na pamięć potomnych zasługa zarówno biorących bezpośredni udział w walce żołnierzy, jak i kierującego tą walką dowódcy – płk. Nadachowskiego.

2) Płk Adam Nadachowski przed wybuchem walk przeprowadził rozpoznanie terenu w wyznaczonym przez wyższe dowództwo jemu i jego podkomendnym rejonie działań w pobliżu Parzymiech, w celu przygotowania obrony. Planowane było wykorzystanie sprzyjającego obronie terenu w rejonie Jaworzno-Zajączki. Realizacja tego celu mogła dać większą szansę ocalenia ludności cywilnej okolic Parzymiech, która – wobec innego biegu zdarzeń – stała się ofiarą niemieckich zbrodni wojennych. Niezależnie od płk. Nadachowskiego okoliczności, zwłaszcza późne skierowanie 83 Pułku Strzelców Poleskich w rejon Parzymiech, połączone z wielokilometrowym forsownym marszem nocnym, uniemożliwiły podjęcie obrony w pełni zgodnie z założeniami i konieczność zorganizowania jej w oparciu o pozycje w Parzymiechach i na skraju lasów na północ i wschód od wsi. Jako dowódca musiał pułkownik odpowiadać za podjęcie działań w warunkach narzuconych przez okoliczności. Realizacja wyznaczonego zadania: rozpoznanie nieprzyjaciela połączone z efektywnym stawianiem mu oporu, a następnie wycofanie się zgodnie z planem, świadczą pozytywnie o roli, jaką w tych działaniach odegrał dowodzący. Założenia co do obrony i dowodzenie jej realizacją to kluczowy udział płk. Nadachowskiego w wydarzeniach 1 września 1939 roku w Parzymiechach.

Następujące przesłanki przemawiają za upamiętnieniem płk. Adama Nadachowskiego poprzez nadanie jego imienia ulicy oraz za wyborem w tym celu odcinka ulicy pomiędzy ulicami Częstochowską i Metlera.

1)Płk Adam Nadachowski, choć dowodził obroną Parzymiech, jest postacią bardzo słabo znaną mieszkańcom tej miejscowości. Pomnik na mogile żołnierzy jego pułku nie wspomina o samym dowódcy. Fakt, że pułkownik uczestniczył w walkach z bolszewikami, nie mógł sprzyjać upamiętnianiu go w latach minionego ustroju. O ile więc żołnierze 83 Pułku Strzelców Poleskich w pewnym stopniu funkcjonują w zbiorowej pamięci społeczeństwa Parzymiech jako obrońcy wsi 1 września 1939 roku, o tyle należnego mu miejsca nie zajmuje w tej zbiorowej pamięci płk Nadachowski. W grupie kilku działań, które mają tę sytuację zmienić, nadanie nazwy ulicy spowoduje, że postać i nazwisko pułkownika będą stale obecne w przestrzeni publicznej. W istotnym stopniu pomoże to w upamiętnieniu tej postaci.

2)Wybór odcinka ulicy pomiędzy ulicami Częstochowską i Metlera zasadny jest z kilku powodów:

·Ulica ta prowadzi w kierunku cmentarza, na którym znajduje się mogiła i pomnik żołnierzy 83 Pułku Strzelców Poleskich, którymi dowodził płk Nadachowski.

·Ulica ta znajduje się w centralnej części miejscowości, a więc w miejscu odpowiednio godnym dla uczczenia pamięci zasłużonej osoby.

·Nazwa tej ulicy nie jest aktualnie precyzyjnie określona. W najczęściej spotykanej opinii mieszkańców jest to ulica Metlera, tj. przedłużenie ulicy Metlera od skrzyżowania w kierunku ulicy Częstochowskiej. Zgodnie z szeregiem ogólnodostępnych map (także do prywatnych celów nawigacyjnych) ulica ta jest oznaczana jako ulica Zagórze, tj. przedłużenie tej ulicy w kierunku ulicy Częstochowskiej. W praktyce jest to odcinek ulicy, dla którego kwestię nazwy pozostaje uznać jako nieuregulowaną.

Ulica ta na odcinku od ulicy Częstochowskiej do ulicy Metlera aktualnie nie jest jeszcze zabudowana, co daje możliwość wprowadzenia zmiany jej nazwy bez powodowania konsekwencji dla mieszkańców w postaci konieczności wymiany dokumentów. Brak tego rodzaju konsekwencji administracyjnych sprzyja możliwości dokonania zmiany nazwy ulicy. Długość ulicy: 150 metrów, początek numeracji od wjazdu z drogi krajowej. Z uwagi na realny problem z trafnym wskazaniem jej nazwy obecnie – nadanie jej nazwy nowej należy uznać za dodatkowo celowe.

-PROJEKT-

**UCHWAŁA NR XXXV/...../2021
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 2021 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy położonej w miejscowości Parzymiechy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwala, co następuje:**

§ 1. Zmienia się nazwę ulicy położonej w Parzymiechach, urządzonej na odcinku od skrzyżowania z drogą gminna ul. Starowiejską do skrzyżowania z drogą powiatową ul. Chmielna

z: ul. Wieluńskiej

na: ul. 83. Pułku Strzelców Poleskich

§ 2. Lokalizacja odcinka ulicy o której mowa w § 1 uwidoczona na załączniku graficznym do niniejszej uchwały.

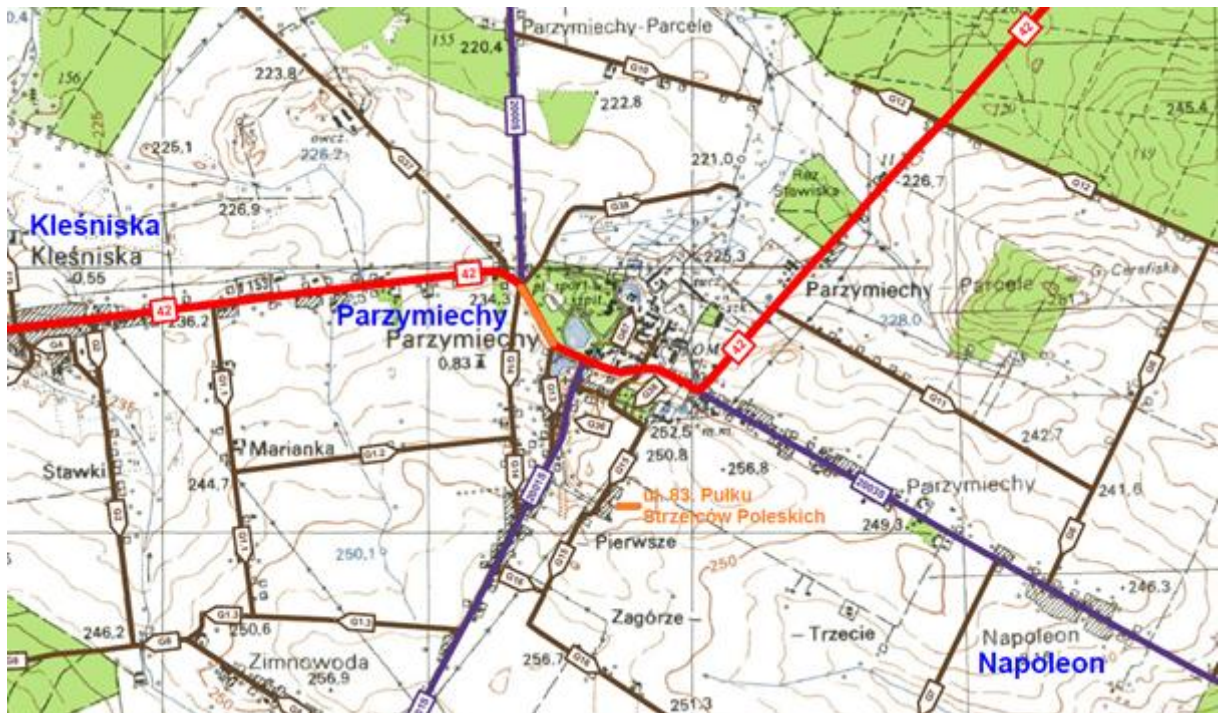
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrykowski

Załącznik do uchwały Nr XXXV/...../2021
Rady Gminy Lipie
z dnia 2021 r.

Uzasadnienie

historyczno-merytoryczne

O idei uhonorowania poprzez nazwę ulicy pamięci żołnierzy 83 Pułku Strzelców Poleskich im. Romualda Traugutta mówiono publicznie już w 1999 roku, podczas obchodów 60. rocznicy walk, w których jednostka ta w rejonie wsi Parzymiechy stawiała pierwszy bohaterski opór niemieckiemu najeźdźcy.

83 Pułk Strzelców Poleskich został sformowany w 1920 roku (początkowo pod inną nazwą). W okresie pokoju stacjonował w garnizonie w Kobryniu (obecnie Białoruś). Wchodził w skład 30 Poleskiej Dywizji Piechoty. 85 lat temu, w roku 1936, dowództwo pułku objął podpułkownik Adam Nadachowski (dwa lata później awansowany na stopień pułkownika). W wyniku mobilizacji w marcu 1939 roku 83 Pułk Strzelców Poleskich został przetransportowany do południowej części województwa łódzkiego. Bezpośrednio przed wybuchem wojny pułk skierowano w rejon Parzymiech, gdzie 1 września 1939 roku podjął on bohaterską walkę z nieprzyjacielem. Dalszy szlak bojowy jednostki prowadził najpierw na przygotowane umocnione pozycje pod Szczercowem, a następnie, w ramach cofającej się Armii „Łódź”, w kierunku ku Warszawie.

Za zasadnością nadania nazwy 83 Pułku Strzelców Poleskich ulicy w Parzymiechach przemawiają zwłaszcza wskazane poniżej argumenty.

1) Żołnierze 83 Pułku Strzelców Poleskich stoczyli 1 września 1939 roku zażarty bój o Parzymiechy, skutecznie spowalniając na tym odcinku frontu natarcie niemieckie. Celem wyznaczonym jednostce nie była długotrwała obrona tego terenu, lecz jedynie rozpoznanie sił nieprzyjaciela i osłonięcie pozycji nad Wartą – zajmowanej przez pozostałe jednostki 30 Poleskiej Dywizji Piechoty. Pułk dotarł w rejon wsi Parzymiechy po wielokilometrowym nocnym przemarszu, na kilka godzin przed podjęciem walki, mając już ograniczone możliwości przygotowania pozycji obronnych. Pomimo tego żołnierze 83 Pułku Strzelców Poleskich dali w walce o Parzymiechy dowód wielkiego męstwa, wstrzymując niemieckie wojska na tym terenie na cały dzień, a nocą planowo wycofując się za Wartę. Wkład 83 Pułku Strzelców Poleskich w obronę wsi Parzymiechy i okolicy przed nieprzyjacielem nie budzi wątpliwości i ma miejsce w szeregu najważniejszych wydarzeń w dziejach tego terenu, przez co zasługuje na upamiętnienie. Nadto bohaterska, wynikająca z patriotyzmu i męstwa postawa żołnierzy pułku ma wagę symbolu i wzoru o wielkiej wartości edukacyjnej.

2) Obecnie miejscem upamiętnienia żołnierzy 83 Pułku Strzelców Poleskich w Parzymiechach jest istniejący na tutejszym cmentarzu parafialnym pomnik na zbiorowej mogile tych spośród nich, którzy w obronie tej ziemi i całej ojczyzny zapłacili najwyższą cenę. Ten pomnik nagrobny otaczany jest odpowiednią opieką, a przede wszystkim także czcią mieszkańców tego terenu i gości. Istnienie mogiły z pomnikiem na cmentarzu powoduje, że to ważne miejsce pamięci narodowej ma częściowo ograniczone oddziaływanie na świadomość historyczną społeczeństwa, a upamiętniony w ten sposób 83 Pułk Strzelców Poleskich nie odgrywa takiej roli w budowaniu patriotyzmu i właściwych postaw obywatelskich, jaka wynikałaby ze znaczenia jego dokonań. Jednocześnie bohaterstwo żołnierzy walczących i ginących za Parzymiechy jest w praktyce w dużej mierze „bezimienne”. Dowodzi tego potoczne nazywanie mogiły przez mieszkańców „pomnikiem żołnierzy” – przy łatwym do stwierdzenia i nierzadkim braku umiejętności wskazania z pamięci, iż wsi Parzymiechy bronili żołnierze właśnie 83 Pułku Strzelców Poleskich. Nazwa jednostki, której żołnierze przelali krew w walce o Parzymiechy, aktualnie nie jest szerzej obecna w tutejszej przestrzeni publicznej. Nadanie nazwy ulicy, która upamiętnia tę jednostkę, zmieni tę sytuację i przywróci 83 Pułkowi Strzelców Poleskich właściwe miejsce w pamięci zbiorowej.

3) W nazewnictwie ulic wiejskich, również na terenie powiatu kłobuckiego i gminy Lipie, powszechnie stosowane są nazwy motywowane topografią (kierunkowe) i światem przyrody. Znacznie rzadziej występują tak zwane nazwy pamiątkowe, czyli upamiętniające zasłużone postacie. W niewielkim stopniu jest więc wykorzystany potencjał edukacyjny nazw pamiątkowych. Dowód skuteczności sięgania po nie w tym celu przynosi lokalny przykład ulicy ks. Bonawentury Metlera w Parzymiechach – postaci dzięki nazwie ulicy szeroko znanej kolejnym pokoleniom tutejszych mieszkańców. Identyczne znaczenie edukacyjne ma umieszczenie 83 Pułku Strzelców Poleskich w nazwie ulicy w Parzymiechach.

Za zasadnością wyboru ulicy, której nadaje się nazwę 83 Pułku Strzelców Poleskich, przemawiają zwłaszcza wskazane poniżej argumenty.

1) Odcinek obecnej ulicy Wieluńskiej pomiędzy skrzyżowaniami z ulicami Starowiejską i Chmielną stanowi droga krajowa nr 42. To droga o najwyższej kategorii dróg publicznych na terenie wsi Parzymiechy. Jednocześnie wskazany odcinek znajduje się w ścisłym centrum miejscowości, bezpośrednio przy zabytkowym parku podworskim. Upamiętnienie 83 Pułku Strzelców Poleskich, wynikające z wyżej wymienionych przesłanek, wymaga wyboru w tym celu ulicy o kategorii i lokalizacji odpowiadającej wadze upamiętnianych dokonań żołnierzy pułku. Warunek ten spełnia wskazany odcinek obecnej ulicy Wieluńskiej.

2) Istnieje dwojaki związek lokalizacji ulicy, której nadaje się nazwę, z obecnością w tej lokalizacji żołnierzy 83 Pułku Strzelców Poleskich w 1939 roku. Po pierwsze w toku walk z nieprzyjacielem pułk bronił tej miejscowości, także jej centralnie położonej części, w której obecnie znajduje się ulica. Po drugie w toku wydarzeń 1 września 1939 roku i podczas przygotowania obrony wojskowi tworzący 83 Pułk Strzelców Poleskich pojawiali się także na tym terenie. Miejsca najmocniej wyróżniające się faktem rozlokowania poszczególnych pododdziałów i walką żołnierzy – ze względu na taktykę walki i topografię terenu – w zasadzie nie dają się połączyć z konkretną dzisiejszą ulicą, której kategoria odpowiadałaby wadze upamiętnianych dokonań 83 Pułku Strzelców Poleskich.

3) Ograniczenie odcinka ulicy wybranego do nadania nazwy upamiętniającej 83 Pułk Strzelców Poleskich do fragmentu ulicy Wieluńskiej pomiędzy ulicami Chmielną i Starowiejską podyktowane jest zamiarem uniknięcia sytuacji, w której zmiana nazwy ulicy spowoduje konieczność podejmowania dodatkowych czynności administracyjnych, wśród nich zwłaszcza tych, które polegałyby na obowiązku – po zmianie nazwy ulicy – wymiany dokumentów przez mieszkańców posesji przy tej ulicy. Celem jest uniknięcie sytuacji, w której nadanie nazwy ulicy spowoduje wynikające z powstania obowiązku wymiany dokumentów negatywnego nastawienia mieszkańców do zmiany nazwy ulicy i tym samym do upamiętnienia 83 Pułku Strzelców Poleskich. Długość ulicy: 220 metrów, początek numeracji od skrzyżowania z drogą gminną ul. Starowiejską.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie uchwały w sprawie zmiany nazwy ulicy jest w pełni uzasadnione.

Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 0050.39.2021
Wójta Gminy Lipie
z dnia 27 maja 2021 r.

Formularz konsultacji

Formularz zgłoszenia uwag dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Lipie w sprawie:

.....
.....
.....

1. Imię i nazwisko osoby lub nazwa organizacji składającej formularz, adres, telefon

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Proponowane rozwiązania/uwagi do projektu uchwały

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
data i podpis